

Vergaderjaar 2015–2016

31 209

Schoon en zuinig

32 800

**Maatregelen op het gebied van autobelastingen
(«Autobrief»)**

Nr. 172

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 oktober 2015

De leden Grashoff en Van Tongeren (Groen Links) hebben op 30 september 2015 een motie ingediend, waarin de regering wordt verzocht om Volkswagen AG en eventuele andere autofabrikanten die dit betreft, voorlopig uit te sluiten van aanbestedingen en bestellingen van voertuigen van Volkswagen AG op te schorten hangende het onderzoek vanuit Europa (Kamerstuk 32 800, nr. 35).

De overwegingen voor de motie zijn dat Volkswagen AG de testresultaten van haar diesellootvoertuigen bewust heeft gemanipuleerd en de software fraude heeft toegegeven en dat de Aanbestedingswet 2012 de mogelijkheid biedt ondernemers van deelname aan aanbestedingen in dit soort gevallen uit te sluiten. De regering hecht er met de Kamer aan dat bij aanbestedingen integer wordt gehandeld; fraude kan niet worden getolereerd.

Met deze brief ontvangt uw Kamer conform de toezegging die de Staatssecretaris van Financiën tijdens het VAO Autobrief (Handelingen II 2015/16, nr. 8, VAO Autobrief II) heeft gedaan, mede namens de Ministers van Economische Zaken en van Defensie, mijn reactie op de ingediende motie.

De Aanbestedingswet 2012 biedt inderdaad de mogelijkheid om op grond van de daarin opgenomen uitsluitingsgronden een inschrijver waarop een of meer van die gronden van toepassing is, uit te sluiten van de aanbesteding. Er zijn enkele uitsluitingsgronden die in dit geval van toepassing zouden kunnen zijn.

Voor uitsluiting van de deelname aan een aanbesteding op grond van «fraude» moet er sprake zijn van een onherroepelijke veroordeling (artikel 2.86, tweede lid, sub c), die zich in de vijf jaar voorafgaand aan de aanbesteding heeft voorgedaan. Bij Volkswagen AG is (nog) geen sprake van een onherroepelijke veroordeling. Wel kwalificeren de frauduleuze handelingen van Volkswagen AG zich naar verwachting als een «ernstige beroepsfout». Dit is een facultatieve uitsluitingsgrond uit de Aanbeste-

dingswet 2012 (artikel 2.87, eerste lid, sub c). Dat betekent dat wanneer de aanbestedende dienst ervoor kiest om die eis in de aanbestedingsstukken te stellen, op grond daarvan Volkswagen AG is uit te sluiten wanneer zij inschrijft op een aanbesteding.

Op grond van artikel 2.88, sub b Aanbestedingswet 2012 kan van de uitsluiting worden afgezien, indien de inschrijver voldoende maatregelen heeft genomen om het geschonden vertrouwen te herstellen. Een beslissing om een inschrijver uit te sluiten, moet altijd worden genomen op basis van een proportionaliteitsafweging. Of deze afweging in een concreet geval tot uitsluiting van Volkswagen AG kan leiden, kan ik op voorhand niet met zekerheid stellen.

Volkswagen AG schrijft overigens in de praktijk nooit in op aanbestedingen in Nederland. Op aanbestedingen wordt ingeschreven door de importeur PON. Uitsluitingsgronden zien op de inschrijvende partij en dus niet op het product. Er zijn geen feiten bekend op grond waarvan kan worden geconstateerd dat PON een ernstige beroepsfout heeft begaan. Of importeur PON zich als inschrijver schuldig heeft gemaakt aan het afleggen van een «valse verklaring» – eveneens een facultatieve uitsluitingsgrond uit de Aanbestedingswet 2012 (artikel 2.87, eerste lid, sub h) – is niet op voorhand vast te stellen.

Wat betreft het opschorten van bestellingen hangende het onderzoek vanuit Europa acht ik het volgende van belang. Importeur PON heeft inmiddels de nodige maatregelen genomen door de levering van de voertuigen die het betreft in ieder geval stop te zetten. Ook heeft PON aangekondigd de reeds geleverde voertuigen aan te zullen passen. Bij de verplichte minicompetitie onder de huidige rijksbrede raamovereenkomsten voor het leveren van dienstvoertuigen gelden de meest recente milieueisen. Een juridische grondslag voor het opschorten van de bestelling van voertuigen die het niet betreft ontbreekt momenteel. Wel zal ik nagaan of er aanvullende maatregelen in het kader van contractmanagement of anderszins nodig zijn.

Uit Europees onderzoek moet blijken of Volkswagen AG en andere fabrikanten aan de normen voldoen en/of welke maatregelen hierop kunnen volgen. Zodra de uitkomst van dit onderzoek beschikbaar is, zal de regering uw Kamer daarover informeren.

Gezien het bovenstaande ontraad ik de motie.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok